

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

« Κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας για την Ίδρυση της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο »

Η συμφωνία για την ίδρυση του Γενικού Συμβουλίου Αλιείας για τη Μεσόγειο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου XIV του καταστατικού του FAO, εγκρίθηκε κατά την πέμπτη σύνοδο της Διάσκεψης του FAO το 1949 και τέθηκε σε ισχύ στις 20 Φεβρουαρίου του 1952.

Στο Συμβούλιο ανατέθηκαν συγκεκριμένα καθήκοντα για την ανάπτυξη και κατάλληλη χρήση των πόρων στη Μεσόγειο και στις παρακείμενες θάλασσες

Η συμφωνία υπογράφηκε μεταξύ της Ελλάδας, Γαλλίας, Ιταλίας, Μ. Βρετανίας, Λιβάνου, Τουρκίας και Γιουγκοσλαβίας. Η Συμφωνία κυρώθηκε με το ν. 2005/1952 (Α' 52).

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα προσχώρησε στην Γενική Επιτροπή Αλιείας για την Μεσόγειο με την υπ.αρ.98/416/EK Απόφαση του Συμβουλίου και κατέθεσε ενιαία δήλωση για την άσκηση αρμοδιοτήτων και του δικαιώματος ψήφου που συμφωνείται μεταξύ του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Στο άρθρο 7 (VII) της Συμφωνίας προβλέπεται η δυνατότητα τροποποιήσεων αυτής με πλειοψηφία των 2/3 του Συμβουλίου.

Η Συμφωνία έχει τροποποιηθεί στο παρελθόν τρεις φορές, το 1963, το 1976 και το 1997. Οι τροποποιήσεις της Συμφωνίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η μετονομασία του Γενικού Συμβουλίου Αλιείας για την Μεσόγειο σε Γενική Επιτροπή Αλιείας για την Μεσόγειο (GEAM-GFCM), αποκαλούμενη στο εξής Επιτροπή, εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο του Οργανισμού για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία (FAO) κατά τη διάρκεια Συνόδων/Συνδιασκέψεων του.

Η τροποποίηση του 1997 αφορούσε, μεταξύ άλλων στη θέσπιση ανεξάρτητου προϋπολογισμού της GEAM στον οποίο κάθε συμβαλλόμενο μέρος και η Ελλάδα συνεισφέρει ετησίως το μερίδιό του. Η τροποποίηση αυτή κυρώθηκε με το ν. 3024/2002 (Α' 147).

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με την υπ.αρ.2000/487/EK Απόφαση του Συμβουλίου αποδέχτηκε την εν λόγω τροποποίηση. Ακολούθως η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, με την υπ. αρ. 2004/815/EK Απόφαση του Συμβουλίου, αντικατέστησε τη δήλωση αρμοδιοτήτων την οποία είχε καταθέσει με την υπ. αρ. 98/416/EK Απόφαση του Συμβουλίου.

Κατά την περίοδο 2009-2010 διεξήχθη μια ανεξάρτητη εξέταση των επιδόσεων της ΓΕΑΜ (performance review), τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν στην ετήσια Σύνοδο της Επιτροπής το 2011. Στη σύνοδο συμφωνήθηκε η συγκρότηση ομάδας εργασίας με καθήκον τον καθορισμό βασικών στοιχείων που θα βοηθούσαν την Επιτροπή να προσδιορίσει τις αναγκαίες τροποποιήσεις της Συμφωνίας, του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της και του κανονισμού χρηματοδότησής της, προκειμένου η Επιτροπή να αντιμετωπίσει τα διαρθρωτικά και λειτουργικά της προβλήματα ώστε να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική.

Η ομάδα εργασίας παρουσίασε τις προτάσεις της στο περιθώριο της ετήσιας συνόδου της Επιτροπής το 2013. Η Σύνοδος αποφάσισε τη συγκρότηση ομάδας εργασίας για την αναθεώρηση της Συμφωνίας, με συγκεκριμένη εξουσιοδότηση και με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εργασιών της μέχρι το Μάρτιο του 2014.

Ακολούθησε έκτακτη Σύνοδος της ΓΕΑΜ η οποία έλαβε χώρα στην Αθήνα τον Απρίλιο του 2014, κατά την διάρκεια της οποίας επιλύθηκαν τα περισσότερα ζητήματα που αφορούσαν στην τροποποίηση της Συμφωνίας. Το κείμενο αναθεώρησης της Συμφωνίας ολοκληρώθηκε και υιοθετήθηκε από την Επιτροπή κατά την ετήσια σύνοδό της το Μάιο 2014 και στη συνέχεια το Συμβούλιο του FAO ενέκρινε το εν λόγω κείμενο στην 150η σύνοδό του (Ρώμη, Δεκέμβριος 2014). Η τροποποιημένη Συμφωνία τέθηκε σε ισχύ το Μάιο 2014.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με την υπ. αρ. 2015/674 Απόφαση του Συμβουλίου αποδέχτηκε την τροποποιημένη Συμφωνία. Τα Κράτη Μέλη οφείλουν να ακολουθήσουν την ίδια διαδικασία καθ' όσον βάσει της δήλωσης αρμοδιοτήτων της ΕΚ υπάρχουν θέματα που καλύπτονται από την Συμφωνία επί των οποίων υπάρχει αποκλειστική αλλά και μεικτή αρμοδιότητα των Κρατών -Μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το κείμενο της προς κύρωση Συμφωνίας αποτελείται από 28 άρθρα.

Το άρθρο 1 (Χρήση των όρων) είναι ένα νέο άρθρο που περιέχει τους ορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται στο κείμενο της Συμφωνίας. Δεν υπάρχει ανάλογο άρθρο στη συμφωνία ΓΕΑΜ του 1997. Οι ορισμοί είναι εναρμονισμένοι με αντίστοιχους ορισμούς που έχουν υιοθετηθεί σε διεθνές επίπεδο από Περιφερειακές Οργανώσεις Διαχείρισης της Αλιείας, αλλά και με τους αντίστοιχους ορισμούς της ενωσιακής νομοθεσίας.

Το άρθρο 2 (Στόχος) αναφέρεται στο στόχο της Συμφωνίας ο οποίος παραμένει αμετάβλητος και είναι η εξασφάλιση της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των έμβιων υδρόβιων πόρων, καθώς και η βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας.

Το άρθρο 3 (Πεδίο εφαρμογής) ορίζει το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της Συμφωνίας της ΓΕΑΜ το οποίο περιλαμβάνει τη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα. Το πεδίο εφαρμογής της Συμφωνίας, σύμφωνα με την τροποποίησή της το 1997, περιλάμβανε και τα συνδέοντα ύδατα (connectingwaters) Η αναφορά στα συνδέοντα ύδατα δεν περιλαμβάνεται στο νέο κείμενο καθώς ο όρος "connectingwaters" δεν αναγνωρίζεται διεθνώς και κρίθηκε ότι θα μπορούσε να οδηγήσει σε διαφορετικές ερμηνείες. Επιπλέον, συμφωνήθηκε ότι η διαγραφή δεν επηρεάζει τη γεωγραφική αρμοδιότητα της ΓΕΑΜ η οποία καλύπτει όλα τα ύδατα στη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα.

Το άρθρο 4 (Προσχώρηση) αναπαράγει το άρθρο I (2) της Συμφωνίας ΓΕΑΜ 1997, σχετικά με τα μέλη της Επιτροπής και εισάγει επιπλέον μια νέα παράγραφο (2). Η νέα παράγραφος είναι διευκρινιστική για τα σκάφη που φέρουν τη σημαία των κρατών μελών ενός οργανισμού περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης, όπως η ΕΕ.

Το άρθρο 5 (Γενικές Αρχές) περιλαμβάνει τις γενικές αρχές για την εκπλήρωση του σκοπού της Συμφωνίας και αντιστοιχεί στο άρθρο III της Συμφωνίας 1997, το οποίο συμπληρώνει και επικαιροποιεί. Βασικό νέο στοιχείο είναι η περιφερειακή προσέγγιση για τη διαχείριση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν καλύτερα οι ιδιαιτερότητες της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας.

Το άρθρο 6 (Η Επιτροπή) δεν διαφοροποιείται στο σύνολό του από το άρθρο II της Συμφωνίας ΓΕΑΜ 1997, με εξαίρεση την εκλογή προεδρείου της Επιτροπής (παρ. 9 του άρθρου II της Συμφωνίας 1997) Η εκλογή προεδρείου αποτελεί ξεχωριστό άρθρο 7 (Το Προεδρείο).

Το άρθρο 8 (καθήκοντα της Επιτροπής) αντιστοιχεί στο άρθρο III της Συμφωνίας ΓΕΑΜ 1997, το οποίο βελτιώνει, επικαιροποιεί και συμπληρώνει, με σκοπό την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματική εφαρμογή των γενικών αρχών της Συμφωνίας. Η νέα διατύπωση ουσιαστικά αποτυπώνει την εξελισσόμενη πρακτική της ΓΕΑΜ της οποίας οι δραστηριότητες έχουν επεκταθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Τέτοιες δραστηριότητες, για παράδειγμα, είναι η έγκριση πολυετών σχεδίων διαχείρισης, η ανάληψη δράσεων για την πάταξη της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, η διασφάλιση συλλογής και διάδοσης δεδομένων και πληροφοριών, καθώς και η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το άρθρο 9 (Επικουρικά όργανα της Επιτροπής) δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να συστήνει επικουρικά όργανα, με την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των απαιτούμενων κεφαλαίων. Το άρθρο αντιστοιχεί στο άρθρο VII της Συμφωνίας 1997 Επιπλέον, επιπλέον προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει ειδικούς μηχανισμούς για τη Μαύρη Θάλασσα, αποσκοπώντας στην πλήρη συμμετοχή όλων των παρόχθιων κρατών. Η πρόβλεψη αυτή αντικατοπτρίζει την ακολουθούμενη από την Επιτροπή πρακτική η οποία έχει ήδη συστήσει μια adhoc ομάδα εργασίας για τη Μαύρη Θάλασσα από το 2011. Συνεπώς το άρθρο δεν δημιουργεί νέες υποχρεώσεις για τα συμβαλλόμενα μέρη.

Στο άρθρο 10 (Η Γραμματεία), καθορίζεται η σύνθεση της Γραμματείας της Επιτροπής, η διαδικασία διορισμού των μελών της και οι ευθύνες και τα καθήκοντα του Εκτελεστικού Γραμματέα. Το άρθρο αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο του άρθρου XI της Συμφωνίας ΓΕΑΜ 1997.

Τα άρθρα 11 (Οικονομικές Ρυθμίσεις) και 12 (Δαπάνες) αναφέρονται σε οικονομικά θέματα και αντιστοιχούν στα άρθρα IX (Οικονομικά) και X (Δαπάνες) της Συμφωνίας ΓΕΑΜ 1997. Η ουσιαστική διαφορά είναι ότι η έγκριση του προϋπολογισμού η οποία λαμβάνει χώρα στις τακτικές συνόδους της Επιτροπής αφορά σε τρία έτη και δύναται να αναθεωρείται σε ετήσια βάση (άρθρο 11.1) σε αντίθεση με τη Συμφωνία ΓΕΑΜ 1997 όπου η έγκριση του προϋπολογισμού αφορούσε σε ένα έτος. Ο σκοπός της τροποποίησης είναι ο προγραμματισμός να είναι τριετής προκειμένου η Επιτροπή να έχει την ευχέρεια να προβαίνει

σε καλύτερο και βραχυμεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των δραστηριοτήτων της και της οικονομικής κάλυψης αυτών. Η τροποποίηση δεν επηρεάζει τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών της ΓΕΑΜ.

Το άρθρο 13 (Διαδικασία λήψης αποφάσεων) καθορίζει τη διαδικασία υιοθέτησης των συστάσεων από την Επιτροπή στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με το άρθρο 8, (β) έτσι ώστε να γίνουν δεσμευτικές για τα συμβαλλόμενα μέρη. Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές με το άρθρο V (Συστάσεις σχετικά με μέτρα διαχείρισης) της Συμφωνίας ΓΕΑΜ 1997. Το καινούργιο σημείο είναι η παράγραφος 6 του άρθρου 13, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα της Επιτροπής να εκδίδει αποφάσεις μόνο για διαδικαστικά και διοικητικά θέματα, το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των συνόδων της, στην περίπτωση που προκύπτουν επείγοντα ζητήματα τα οποία πρέπει να επιλυθούν.

Στο άρθρο 14 (Υποχρεώσεις σχετικά με την υλοποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής), η παρ. 1 αντιστοιχίζεται στο άρθρο V. Με τις παραγράφους 2 και 3, ρυθμίζονται θέματα μεταφοράς των υιοθετηθεισών συστάσεων στα εθνικά δίκαια των μερών και προβλέπεται η υποχρέωση λήψης μέτρων από τα μέρη προς εξασφάλιση των καθηκόντων τους ως κράτη σημαίας και κράτη λιμένα. Το νέο στοιχείο είναι ότι προβλέπει (στις παρ. 4 και 5) μια διαδικασία ταυτοποίησης περιπτώσεων μη συμμόρφωσης συμβαλλομένων μερών με τις υιοθετηθείσες συστάσεις και καθορισμού των κατάλληλων μέτρων επιβολής.

Το άρθρο 15(Παρατηρητές) είναι νέο άρθρο το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα της Επιτροπής να προσκαλεί και να επιτρέπει τη συμμετοχή, με την ιδιότητα του παρατηρητή, περιφερειακών ή διεθνών κυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανισμών με συμφέροντα και στόχους κοινούς, σύμφωνα με τους κανόνες του FAO. Η διάταξη αυτή συνάδει με τους σχετικούς με τη συμμετοχή παρατηρητών κανόνες του FAO και δεν επηρεάζουν τις υπάρχουσες υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, ούτε δημιουργεί νέες υποχρεώσεις.

Το άρθρο 16 (Συνεργασία με άλλους οργανισμούς και φορείς) αφορά τις συνεργασίες που μπορεί να αναπτύξει η Επιτροπή σε διεθνές επίπεδο. Η συμφωνία της ΓΕΑΜ 1997 δεν περιλάμβανε λεπτομέρειες, όταν πρόκειται για τους φορείς που επηρεάζονται από τις εργασίες της Επιτροπής ή συμμετέχουν στις πρωτοβουλίες της. με εξαίρεση τους διεθνείς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο VIII (συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς).

Το άρθρο 17 (Αναγνώριση ειδικών απαιτήσεων των αναπτυσσόμενων Κρατών-Μερών), είναι νέο άρθρο το οποίο ρυθμίζει θέματα συνεργασίας αυτών είτε άμεσα είτε μέσω της Επιτροπής. Η διάταξη αυτή βασίζεται στη συμφωνία για τα αποθέματα ιχθύων του 1995 των Ηνωμένων Εθνών και συνήθως υπάρχει σε όλες τις συμφωνίες σύστασης των Περιφερειακών Οργανώσεων Διαχείρισης Αλιείας (ΠΟΔΑ).

Το άρθρο 18 (Μη- Μέρη) είναι νέο άρθρο και αναφέρεται στα μη συμβαλλόμενα μέρη, ιδίως εκείνα των οποίων τα σκάφη αλιεύουν στη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα. Συνεπώς με τη δική της τρέχουσα πρακτική, καθώς και της πλειοψηφίας των ΠΟΔΑ, η Επιτροπή αποδέχεται, με συναίνεση των μερών της, αιτήματα για τη χορήγηση καθεστώτος συνεργαζόμενου μη συμβαλλόμενου μέρους. Το άρθρο προβλέπει επίσης την αντιμετώπιση περιπτώσεων δραστηριοτήτων μη μερών της Επιτροπής με την επιβολή κυρώσεων συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικών με την αγορά.

Το άρθρο 19 (Διευθέτηση διαφορών σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή της Συμφωνίας) δεν αποκλίνει σημαντικά από το κείμενο του άρθρου XVII (Ερμηνεία και Διευθέτηση διαφορών) της συμφωνίας GEAM 1997. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην αποσαφήνιση της διαδικασίας που πρέπει να ακολουθείται από τα μέρη σε περίπτωση διαφοράς, συμπεριλαμβανομένων των διαβουλεύσεων για την επίτευξη φιλικού διακανονισμού και διαιτησίας. Το τροποποιημένο άρθρο εισάγει διαιτησία για όλες τις περιπτώσεις και δεν προβλέπει την παραπομπή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Εισάγει επίσης το στοιχείο του δεσμευτικού χαρακτήρα του πορίσματος της διαιτησίας. Η διαδικασία της διαιτησίας περιγράφεται στο παράρτημα, το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας. Η αναθεωρημένη διαδικασία διευθέτησης των διαφορών δεν δημιουργεί νέες υποχρεώσεις για τα συμβαλλόμενα μέρη και δεν επηρεάζει τις υφιστάμενες υποχρεώσεις.

Τα άρθρα 20 (Σχέση με άλλες Συμφωνίες) και 21 (Επίσημες Γλώσσες) είναι νέα άρθρα τα οποία έχουν διευκρινιστικό χαρακτήρα.

Το άρθρο 22 (Τροποποιήσεις) αντιστοιχεί στο άρθρο XII της Συμφωνίας GEAM 1997 και δεν τροποποιεί το περιεχόμενο αυτού.

Το άρθρο 23 (Αποδοχή) αντιστοιχεί στο άρθρο XIII της Συμφωνίας GEAM 1997 το οποίο δεν τροποποιεί.

Το άρθρο 24 (Θέση σε ισχύ) αντιστοιχεί στο άρθρο XIV της Συμφωνίας GEAM 1997 το οποίο δεν τροποποιεί.

Το άρθρο 25 (Επιφυλάξεις), είναι νέο άρθρο το οποίο διευκρινίζει ότι η Συμφωνία μπορεί να γίνει αποδεκτή με επιφυλάξεις σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες του δημοσίου διεθνούς δικαίου, όπως αυτοί αποτυπώνονται στις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης της Βιέννης του 1969 για το Δίκαιο των Συνθηκών.

Το άρθρο 26 (Απόσυρση) αντιστοιχεί στο άρθρο XVI της Συμφωνίας GEAM 1997, το οποίο δεν τροποποιείται επί της ουσίας.

Το άρθρο 27 (Λύση) αντιστοιχεί στο άρθρο XVIII της Συμφωνίας GEAM 1997, το οποίο δεν τροποποιεί.

Το άρθρο 28 (Επικύρωση και Καταχώρηση) αντιστοιχεί στο άρθρο XIX της Συμφωνίας GEAM 1997 το οποίο δεν τροποποιεί.

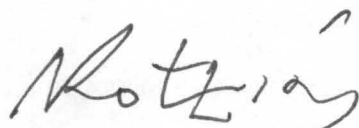
Σημειώνεται ότι ορισμένες διατάξεις της Συμφωνίας GEAM 1997 δεν αναφέρονται στο κείμενο της υπό κύρωση Συμφωνίας για λόγους σαφήνειας του κειμένου, απάλειψης περιττών αναφορών και καθόσον αφορούν σε θέματα τα οποία ρυθμίζονται αναλυτικά στον κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής και στον κανονισμό χρηματοδότησης αυτής.

Η τροποποιημένη Συμφωνία είναι σύμφωνη με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας και με τις διατάξεις αυτής σχετικά με τη διατήρηση και διαχείριση των αλληλοεπικαλυπτόμενων αποθεμάτων και των άκρως μεταναστευτικών ειδών ιχθύων, καθώς επίσης με τον Κώδικα Υπεύθυνης Αλιείας του FAO και με τις αρχές της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής. Ως εκ τούτου η κύρωσή της, εκτός του ότι επιβάλλεται καθόσον η Χώρα είναι

ιδρυτικό μέλος της Συμφωνίας και εξακολουθεί να είναι συμβαλλόμενο μέρος, είναι και προς όφελος αυτής. Επιπλέον η Χώρα δεσμεύεται και ως κράτος μέλος της ΕΕ να κυρώσει την τροποποιημένη Συμφωνία

Αθήνα, 28.3.2017

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

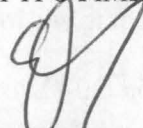
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

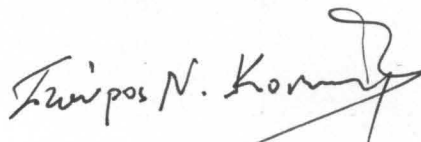
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Σ. ΚΟΝΤΟΝΗΣ